U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, proti žalované: **Obec Mnichov,** se sídlem Mnichov 73, 345 22 Poběžovice, zastoupena Mgr. Václavem Jindrou, advokátem se sídlem Balbínova 223/5, 120 00 Praha 2, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: Mgr. M. T., týkající se žaloby na zrušení usnesení Zastupitelstva obce Mnichov ze dne 4. 1. 2014, kterým byl pod bodem č. 2 programu zasedání schválen prodej pozemku p. č. 81/5 v k. ú. P., v řízení vedeném u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 108/2015, o námitce podjatosti vznesené osobou zúčastněnou na řízení proti předsedovi senátu Mgr. Alexandru Kryslovi,

takto:

Předseda senátu Mgr. Alexandr Krysl **není** vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 108/2015.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] V řízení vedeném u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) pod sp. zn. 57 A 108/2015 se dne 12. 7. 2016 konalo ústní jednání, jehož se účastnila i osoba zúčastněná na řízení Mgr. M. T. (dále jen „Mgr. T.“).

[2] Poté, co předseda senátu uvedl, jaké důkazy budou provedeny, Mgr. T. se vyslovil, že nesouhlasí s provedením důkazů rozsudky Okresního soudu v Domažlicích a Krajského soudu v Plzni, neboť je považuje za nerozhodné pro projednávanou věc, nadto jsou protiprávní. Svůj nesouhlas dále komentoval. Předseda senátu jej přerušil s tím, že se dokola opakuje a jeho námitka proti provedení důkazů již byla dostatečně vznesena. Po provedení dokazování Mgr. T. opět rozporoval uvedené rozsudky tím, že rozhodující samosoudkyně byla podjatá, a popisoval svůj postup v této věci. Předseda senátu jej upozornil, aby se držel vyjádření k rozsudkům. V návaznosti na to Mgr. T. vznesl námitku podjatosti dle § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vůči předsedovi senátu, Mgr. Alexandru Kryslovi. Domnívá se, že mu předseda senátu odepřel právo na spravedlivý proces a provedením dvou rozporovaných

důkazů, „*které jdou absolutně mimo skutkovou podstatu věci*“, vedl dokazování tak, aby byla oprávněně podaná žaloba zamítnuta.

[3] Předseda senátu Mgr. Alexandr Krysl ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že se ani s ohledem na námitky Mgr. T. necítí být v dané věci podjatý. Nemá žádný poměr k věci, účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům, nepodílel se na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu ani v předchozím soudním řízení. Upozorňuje, že vznesená námitka spočívá v jeho postupu v řízení o projednávané věci, což není důvodem pro vyloučení soudce.

II.

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*.

[5] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. [*ú]častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření*.

[6] Integrální součástí práva na spravedlivý proces, vymezeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z klíčových předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

[7] Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že „*[d]ůvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protiřečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají*“ (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000). Důvodem vyloučení je tedy taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých

právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům (ať již přátelský či nepřátelský) může být založen příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod.

[8] Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. je nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny). Tak, jak zákon a na něj navazující rozvrh práce určuje osobu zákonného soudce (příslušného soudního oddělení, senátu), je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze proto jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16). Při posouzení otázky podjatosti soudce je třeba akcentovat též tzv. zdání nezávislosti a nestrannosti nejen ve vztahu k účastníkům řízení, nýbrž i ke třetím osobám (srov. nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10).

[9] Mgr. T. spatřuje důvod podjatosti předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla v postupu při ústním jednání ve věci, které se námitka podjatosti týká. Domnívá se, že mu tímto postupem odepřel právo na spravedlivý proces a dokazování vedl tak, aby žalobu mohl zamítnout. Takovým způsobem koncipované námitky jsou však na místě až v rámci případného přezkumu rozhodnutí krajského soudu o věci samé, a tedy i toho, zda se soud v řízení nedopustil pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ustanovení § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s. přitom výslovně stanoví, že důvod k vyloučení soudce nezakládají okolnosti spočívající v postupu soudce v řízení o projednávané věci. Postup dotčeného soudce při ústním jednání tedy nemůže vést k jeho vyloučení.

[10] Ze spisu rovněž nevyplývá nic, co by nasvědčovalo tomu, že by předseda senátu měl k projednávané věci nebo k procesním stranám jakýkoliv vztah, což ve svém písemném prohlášení potvrdil i on sám. Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že na začátku ústního jednání Mgr. T. výslovně potvrdil, že proti osobám rozhodujících soudců nevznáší námitku podjatosti. Jediné, co tedy následně k jejímu podání vedlo, byl skutečně toliko následný postup předsedy senátu, jak ostatně potvrzuje i obsah samotné námitky.

[11] Vzhledem k tomu, že se namítaný soudce necítí být podjatý, Mgr. T. neuvedl žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k pochybnostem o jeho nepodjatosti, a nenasvědčují tomu ani jiné skutečnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že není vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 108/2015.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2016

Nao 169/2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu